

SIMONTORNYAI HÍREK

XXII. évfolyam 7. szám
2023. július

AZ ÖNKORMÁNYZAT HIVATALOS LAPJA

Ára:
200 Ft

KÖSZÖNTÉS

Enesei Józsefnek 90. születésnapja alkalmából az Orbán Viktor miniszterelnök által aláírt köszöntő emléklapot, a szépkorúak jubileumi juttatását, valamint az önkormányzat tiszteletét kifejező „Simontornya Város Borát” Torma József polgármester adta át, és kívánt további hosszú, egészségben eltöltött éveket!

A 2022/2023-AS TANÉVET LEZÁRTUK

Ősszel, amikor megkezdődött a tanév, még mindenki nagy lelkesedéssel, új tervekkel indult, bíztunk abban, hogy egészségben, a megszokott rend szerint munkálkodhatunk majd. Gyorsan elrepült az idő és június 16-án, a tanévzáró ünnepségen az elmúlt tanévet értékelte Farkas Rita Krisztina igazgató asszony. Visszatekintve elmondta: a 183 tanítási nap új feladatokat adott és hozott szép eredményeket is. Az alsó tagozat legjobb tanulója **Szabó Fanni Róza** 4. a osztályos tanuló lett, a felső tagozat legjobb tanulója **Emperger Flóra** 8. a, a gimnáziumi tagozat legjobb tanulója címet **Horváth Gyula** 11. g osztályos tanuló, az elismerést kiváló tanulmányi eredményeikkel, példamutató magatartásukkal és szorgalmukkal, versenyeken elért eredményeikkel érdemelték ki. A Fényszóró alapítvány minden évben pénzjutalommal ajándékoz meg két tanulót kiemelkedő teljesítményéért, példamutató magatartásáért és szorgalmáért. Az idei évben **Kiss Réka Regina** 4. a és **Horváth Friderika** 4. b osztályos tanulók vehették át az ajándékot. A legnagyobb örömet az igazgató asszony utolsó mondata váltotta ki: „A 2022/2023-as tanévet lezárom!”. Ezután az osztályfőnökök kiosztozzák a bizonyítványokat és megkezdődhetett a várva várt nyári szünet.

(Folytatás a 6. oldalon.)

VÁROSHÁZI TUDÓSÍTÁSOK

Simontornya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. június 26-án ülésezett. A jegyzőkönyv teljes terjedelemben Simontornya város honlapján tekinthető meg.

A képviselő-testületi ülés az előző ülés óta hozott fontosabb döntésekről és intézkedésekről szóló tájékoztatóval kezdődött. A polgármester úr beszámolt a piac fejlesztésével kapcsolatos pályázat jelenlegi helyzetéről. Beszerzésre került a második 5 árusító faház. Megérkezett a kisteherautó, a ládamosó. A hűtőszekrény és a mérlegek is hamarosan megérkeznek. A kamerarendszer hardver eszközei beszerzésre kerültek. A piaci asztalok legyártása folyamatban van, augusztusra várható az elkészülésük. A Beszédes és a Mátyás király utcákban a piac körül megújulnak a járdaburkolatok, átépítésre kerül a bejárat, és új kapu készül, valamint a kerítés felújítása is megtörténik majd. Az udvaron kamerarendszert és új térvilágítást építenek ki.

A következő napirendben meghatározásra került a képviselő-testület II. féléves munkaterve. Az ünnepi testületi ülés forgatókönyvének átbeszélése után a közfoglalkoztatás 2023. évi helyzetéről és feladatairól számolt be Szántó Klára közfoglalkoztatás vezető.

A Start program keretében szociális, mezőgazdasági és a helyi sajátosságokra épülő programban dolgoznak jelenleg a közfoglalkoztatottak. Szociális program keretben az Ószikék udvarának térkövezését valamint a József Attila utcai járda egy részének térkövezését tervezik. A mezőgazdasági programban borsó, hagyma, paprika és paradicsom, batáta, csemegekukorica, sütőtök és napraforgó vetése történt. A tavalyi évben a terményekből befolyt kb. 4,6 millió forintot a raktárépület tetőszerkezetének felújítására fordították. A szociális programban foglalkoztatottak végzik a település karbantartásával kapcsolatos feladatokat.

A beszámolót követően a testület döntött a vár intézményvezetői munkakör betöltéséről. A jelenlegi vezetőtől, Máté Imrénétől érkezett be pályázat, akit a testület 5 éves időtartamra kinevezett a vár intézményvezetőjének.

A közbeszerzési terv módosítása is naprendre került.

A „Simontornya Város belterületén található közvilágítási lámpatestek rekonstrukciója” című projekt kapcsán a kivitelező újabb megkeresésében jelezte a további késedelmes teljesítést. A testület felhatalmazta a polgármestert az újabb póthatáridő dátumának közlésére, a vállalkozási szerződésben rögzített teljesítési határidő és a tényleges befejezés közötti időszakban keletkező kötbér és károk érvényesítésére, szükség esetén ezzel kapcsolatos szerződésmódosításra.

A Beszédes Ferenc utca 24/22. önkormányzati bérlakás bérlője jelezte vételi szándékát a lakás megvásárlására. A testület döntött a bérlakás eladásra történő kijelöléséről.

A közművelődés feladatellátásának felülvizsgálata volt a következő napirend. A téma aktualitását az adta, hogy Lacza Attila 37 év után nyugdíjba vonult és december végén szeretné munkáját befejezni. A testületnek döntenie kell, hogy a művelődési ház működését miképpen szeretné a továbbiakban megvalósítani.

„Simontornya Város közvilágításának korszerűsítése” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményének megállapítása tárgyában a testület határozott az MVM Watt Eta Kft. kivitelező kiválasztásáról. A korszerűsítés második ütemében 120 darab lámpatest cseréjét fogja a cég elvégezni.

TOP Plusz turisztika kapcsán szükséges volt a Helyi Építési Szabályzat módosítása. A főépítési állásfoglalás megismerése után a testület lezárta az eljárást és módosításra került a helyi építési szabályzatról szóló rendelet.

A Derék-hegy vízellátásának rendezése érdekében a testület határozott a főmérő óra átvételéről, ezzel biztosítva a zavartalan vízellátást.

NYÁRI PROGRAMOK SIMONTORNYÁN

Július 28-án MOZI

- A Nemzeti Filmszínház Nonprofit Kft. a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával Utazó Mozi érkezik Simontornyára. Délelőtt a gyerekeknek vetítik a Minyonok című filmet, este pedig a felnőttek a Mamma Mia kerül bemutatásra. A pontos helyszínt és időpontot hirdetni fogjuk.

Augusztus 1-jén SZÍNHÁZ

- A Déryné produkció jóvoltából délelőtt a gyerekeknek, este a felnőtteknek Molnár Ferenc: Az ördög című darabja kerül bemutatásra.

Augusztus 5-én BLUES KONCERT

- A várudvaron a PMD Blues Band fog játszani

Augusztus 11-én BAROKK KONCERT

- A vár képtárában a MiszlaArt művészeti tábor művészei barokk zeneműveket adnak elő.

Augusztus 20. KOSZORÚZÁS

- A Szent István-szobornál kenyérszentelésre és koszorúzásra várjuk a város lakosságát.

Közvilágítás, karbantartás

Simontornya Város Önkormányzata a környezettudatosság, továbbá az elmúlt időszakban lényegesen emelkedő energiadíjak miatt célul tűzte ki az energiafelhasználás csökkentését, intézményeinek biztonságos illetve energiatakarékos működtetését. Az intézményeknél alkalmazott energiatakarékosági intézkedések elsősorban a világítóberendezések korszerűsítésére, cseréjére, illetve az épületek energetikai korszerűsítésére, szigetelésére irányultak.

Az elmúlt év utolsó negyedében energiakereskedőktől kapott ajánlatok ismeretében az önkormányzat képviselő-testülete támogatta a polgármester úr kezdeményezését, amely szerint a közvilágítási hálózat mielőbbi korszerűsítése is szükséges lenne. A város közvilágításának energiadíja a beérkezett ajánlatok alapján több mint ötszörösére nőtt a 2022. évben fizetett díjhoz képest. Az önkormányzat a lakosság komfortérzetének megtartása érdekében nem szüneteltette a közvilágítást, időszakos kikapcsolását sem tervezi.

A városban összesen 642 db közvilágítási berendezés üzemel. A korszerűsítés kapcsán a berendezések cseréje a 2023-as évben, két ütemben, önerős beruházként fog megvalósulni összesen bruttó 78,9 millió Ft értékben. Az első ütem kivitelezése már megkezdődött, összesen 522 db világítóberendezés kerül lecserélésre a mai kornak, illetve vonatkozó szabványoknak és előírásoknak megfelelő új lámpatestekre. A meglévő lámpatestek 11 W–150 W teljesítményűek, az új lámpatestek zömében 20–40 W teljesítményű berendezések lesznek. A korszerű lámpatestek fényereje programozható, ami további megtakarításokat eredményezhet.

A lámpatestek cseréjének ütemezésénél fontos szempont volt az energiaköltségek mielőbbi csökkentése, ezért először a nagyobb teljesítményű berendezések kerülnek lecserélésre.

A projekt második ütemének kivitelezőjének beszerzésével kapcsolatos közbeszerzési eljárás hamarosan lezárásra kerül. Reményeink szerint a maradék 120 db világítóberendezés cseréjére is hamarosan meg fog valósulni.

A projekt megvalósításával az önkormányzat mintegy 90.000 kWh fogyasztást fog megtakarítani éves szinten, ami jelenlegi árfolyamon évi 20 millió forint költségmegtakarítást is jelenthet.

A beruházást az önkormányzat saját erőből finanszírozza, ami nem kis megterhelést jelent az idej költségtetés számára, azonban magas energiaárak esetén hamar meg fog térülni.

A projekt kapcsán megvalósuló korszerű, energiatakarékos világítóberendezések növelik a lakosság komfortérzetét, energiamegtakarítást eredményeznek, továbbá a karbantartási költségek csökkenésével további megtakarításokat jelentenek az önkormányzat számára.

Beréti Tibor

ORVOSI ÜGYELET TELEFONSZÁM-VÁLTOZÁSA

Tisztelt Lakosok!

Ezúton kívánom tájékoztatni Önöket, hogy
**az orvosi ügyelet telefonos elérhetősége
2023. augusztus 1. napjától
kezdődően MEGVÁLTOZIK.**

Tisztelettel kérem, hogy a jövőben az alábbi hívószámon keresztül szíveskedjenek keresni az orvosi ügyeletet:

06 70 451 6648

Természetesen az orvosi ügyelet egyéb elérhetőségi adataiban változás nem történt.

Kérjük szíves megértésüket!

Központi Háziorvosi Ügyelet Kft.

Telefon: 06 (52) 783 511, fax: 06 (52) 787 531, e-mail: titkarsag@khu.hu

TÁJÉKOZTATÁS

2023. július 1-jétől a védőnői szolgálat a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház irányítása alá tartozik.

A védőnők új elérhetőségei:

Simontornya 1. védőnői körzet:

**Szókéné Tóth Adrienn –
06 (30) 0186 113**

e-mail-cím:

simontornya1.vedono@tmkorhaz.hu

Simontornya 2. védőnői körzet:

**Kőmíves Kinga –
06 (30) 0186 114**

e-mail-cím:

simontornya2.vedono@tmkorhaz.hu

JUBILEUM

A megbecsülés jelképe az aranydiploma

Vámi István a Pécsi Tanárképző Főiskolán 50 éve fejezte be tanulmányait, történelem–testnevelés szakos tanárként. Ezért jubileumi oklevelet kapott a Pécsi Tudományegyetemtől, ezzel elismerték azt a tevékenységet, melyet oklevele megszerzése óta a szakterületén végzett. Szívből gratulálók!

G.H.H.

Múzeumok Éjszakája

Az idén is csatlakoztunk az országos rendezvénysorozathoz, így a Múzeumok Éjszakáján a simontornyai vár is nyitva volt és szeretettel vártuk a vendégeket. 17 órától éjfélig ingyenesen lehetett látogatni a kiállításokat. A várudvaron vendéglői hangulattal invitáltuk az embereket egy kis borkóstolásra, mellé zsíros kenyeret kínáltunk borkorcsolyaként. A Maszk Bábszínház felnőtteknek szóló produkciója kellemes kikapcsolódást biztosított. Az igényes, irodalmi és régi történelmi szövegekből összeállított, humoros darabot Havas Zsolt és Havas Edina fergeteges játéka tette igazán élményszerűvé. Az est folyamán megtudhattuk mitől nagyszerű ital a bor, miért is kell fogyasztani, és nincs olyan betegség, amit nem lehetne vele gyógyítani.

MI-né

SIMONTORNyai VÁR NYITVA TARTÁSA

hétfő: szünnap

április 1–szeptember 30.:

kedd–vasárnap:
10.00–17.00

október 1–március 31.:

kedd–vasárnap:
10.00–16.00

Búcsúzunk Simontornya elhunyt lakosaitól

Papp Zoltántól, Németh István Ferencnéől, Zsolnai Lajostól, Csepregi Lilla Erzsébettől, Vida Lajosnéől és Bodó Lászlótól

„Elmentél egy végtelen hosszú útra, melyről visszanézni lehet, de visszajönni soha. Hazafelé nem építettek utat, de ha mégis lenne egy irány, mely otthonod felé mutat: ugye hazajönnél? Visszahozna a szeretet, letörölnéd arcunkról az Érted hulló könnyeket.”

(A névsor a Simontornyai Polgármesteri Hivatal nyilvántartása alapján készült.)

Jelentős mérföldkő a nyolcadik osztályosok életében

Június 17-én, szombaton délelőtt tartotta ballagási ünnepségét a Vak Bottyán Általános Iskola és Gimnázium. Idén két osztály, összesen 40 gyermek ballagott az intézményből, akiktől osztályfőnökeik – Menyhártné Szűcs Ildikó (8. a) és Gerussi Orsolya (8. b) – az ünnepség előtt köszöntek el az utolsó általános iskolai osztályfőnöki órájukon, majd utoljára együtt vonulva végig az iskola folyosóin, ünnepélyes menetben érkeztek meg az udvarra. Itt tanárok, diákok, szülők, nagyszülők várták azt, hogy a nyolcadik osztályosok kilépjenek az ajtón és helyet foglaljanak a számukra fenntartott székeken. Az intézmény vezetője, Farkas Rita Krisztina ünnepi beszédet mondott, majd a kitűnő és jeles tanulókat könyvjutalomban részesítette, és oklevelet kaptak azok a tanulók, akik bármely más területen jól teljesítettek (pl. sportban). A felső tagozat legjobb tanulója Emperger Flóra lett, nyolc éven át kimagasló munkáját, versenyeken elért eredményeit, példamutató szorgalmát és magatartását jutalmazták. Ezután az osztályfőnökök kiosztották a bizonyítványokat, és végezetül átadták a zászlót a hetedik osztályos tanulóknak.

Sok sikert kívánok további tanulmányaitokhoz!

G.H.H.

TANÉVZÁRÓ

A 2022-2023-as tanévben

Folytatás az 1. oldalról.

kitűnő tanulók: 1. a: Nagy Balázs, 1. b: Fodor Zétény Bence, Komáromi Biborka, Kovács Elina, Tóth-Gergely Hunor, 2. a: Bencze Bodza Zsuzsanna, Horváth Emília, Szálka Zsófia, Szőke Marcell, Zsiros Izabella, 2. b: Németh Anasztázia, 3. a: Tóth-Gergely Hanna, 3. b: Kovács Máttyás, 4. a: Kiss Réka Regina, Nagy Gergő, Szabó Fanni Róza, Vinczellér Dóra, Korosecz Kincső, 4. b: Kerekes Norbert, 5. a: Horváth Zsófia, Megyeri Martin, 8. a:

Andrássy Zoltán, Emperger Flóra, 9. g: Horváth Zalán, 11. g: Bencze Hanna Enid, Horváth Gyula, 12. g: Menyhárt Nóra;
jeles tanulók: 1. a Sós Benedek, Paholik Viktória, Kiss Máté Benedek, Szabó Lőrinc Boldizsár, Körtés Dominik, 1. b: Cserháti Bence Simon, Szabó Kata, Lenge István Áron, 2. b: Kovács Léna Luca, Kiss Ferenc Barnabás, Orbán Lívია, 3. a: Farkas Vivien, Nagy Panna, 3. b: Koncz Hanna Zoé, Kocsándi Maja Hanna, Bodó Barbara Bianka, Deák Csenge, 4. b: Horváth Friderika, Szűcs Bence, 5. b Bencze Bese Kornél, Szabó Samu László, 6. a: Korosecz Botond, 6. b: Kovács Tamás, 9. g: Vinczellér Balázs, 12. g: Szemes Bence, Megyeri Réka.

G.H.H.

ÉRETTSÉGI

2023. június 20-22. között összesen 36 tanuló tett érettségi vizsgát, ebből előrehozott érettségi vizsgát tett négy 11. g osztályos tanuló: Maráczai Gábor László, Dobos Zsombor, Majerik László Sándor, Horváth Gyula. Sajnos az idei évben csak 28-an vehették át érettségi bizonyítványukat. Gratulálok és további sikeres éveket kívánok!

G.H.H.

Időszaki kiállítás a kőtárban

Június 9-én Iker Marianna amatőr festő műveiből nyílt kiállítás a vár kőtárában. Marianna Pincehelyen született és Simontornyán nőtt fel, általános iskoláit is itt végezte. Már középiskolás korában érdeklődött a képzőművészet iránt, szívesen nézegette a festményeket és arról ábrándozott, hogy egyszer ő is festő lesz. Kezdetben sokat rajzolt és fotózott a szabadidejében.

A festészet alapjaival az AHA Kulturális és Szabadidő Egyesületben ismerkedett Székesfehérváron. Dunaújvárosba költözését követően már nem tudott az egyesületbe

visszajárni, így autodidakta módon fejlesztette magát. Első önálló kiállítása 2020-ban Dunaújvárosban a Munkás Művelődési Központban volt. Sükösd Gézáne Schuller Erzsébet Ecetszerelem című regényéhez Marianna készítette az illusztrációkat, ezek a képek is láthatók a kiállításban.

Az ünnepélyes megnyitó kezdetén Molnár Kamilla dégi tanuló énekelt és citerázott. Müller Zsannett szavalata után Máté Imréné megnyitotta a kiállítást, majd Emperger Flóra felolvasta Iker Marianna írását. Befejezőként két ének hangzott el Gyenei Lászlóné és Máté Imréné előadásában. A kiállítás augusztus végéig látogatható.

G.H.H.

Amatőr alkotók kiállítása

2023. június 30-án vette kezdetét a XXVI. SIMONTORNYAI AMATŐR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEK bemutatkozó kiállítása. A kiállítást megnyitotta és gondolatait elmondta Lacza Attila és Gyurkó Gábor. Ma már olyan sok alkotó munkáját tekinthettük meg, hogy két terem is kevésnek bizonyult, ami nagy örömmel töltötte el a látogatókat. Az alkotóknak gratulálok a csodálatos munkákhoz és Gyurkóné Tóth Irénnek, valamint Gyurkó Gábornak a szervezéshez.

G.H.H.

Kiállítók: Babosné Csögör Mária: gyöngykép, kézműves munkák, Balassa Patrik Norman: rajz, Bánáti Alexandra: kézműves munkák, Csapóné Adorján Anita: horgolás, varrás, Dobos Anita: fotó, Gara Brigitta: akril festmény, Gergelyné Huszti Annamária: makramé, Gyurkó Gábor: diófac- rajz, Gyurkóné Tóth Irén: rajz, pasztellkép, Hajcskó-Császár Hajnalka: bőrműves tárgyak, Kaszanovné Zsóka: manók, Klárné Horváth Bianka: fotó, dekoráció, Kovács Zoltánné: festmény, rajz, König Nándorné: szalmakép, festmény, Könyvtári Horgolda: horgolás, Kő Zsuzsanna: kézimunka, Lendvai Mária: akril festmény, Major Istvánné: kézimunka, Meiszter Gézané: bábok, Menyhártné Németh Mária: akril és olajfestmény, Mészárosné Obernyik Ilona: rajz, Monhaltné Patkós Mária: hideg zománc és olajfestmény, Müller Zsanett: mágikus tüvel készített szőnyegek, mesekönyv, Nacsá-Sebestyén Ágnes: grafika, fotó, ruha, babaház dioráma, Nagy Zsófia: mandalák, Őszikék Idősek Otthona: kézműves munkák, Őszikék Nappali Idősek Klubja: kézműves munkák, Patai Gabriella: diorámák, Pesti Annamária: akril festmény, Pfarcz Bence: akril festmény, Rác Viktória: festmény, SimonKult rajzkör: alkotásai, Sopár Szilvia: festmény, rajz, Szijártó Krisztina: fotó, Szili Gizella: farmertáskák, Szili Jánosné: horgolás, drótdíszek, Szőke-Havel Csilla: asztali díszek, Torma Józsefné: festmény, kézimunka, Vinklárné Varga Gabriella: akril festmény

Szakkörkiállítás

A Nemzeti Művelődési Intézet 2022-ben is meghirdette a *Tudásunkkal kézen fogva a közösségéért* programját. A program keretében a művelődési ház ismét lehetőséget kapott 5 fős csoportok részére szakköri alapanyagok és eszközök igénylésére.

Élve a lehetőséggel, 2022 őszén négy csoport számára kapott a művelődési ház alapanyagokat és eszközöket. A szakkörre jelentkezők a nemezelés, gyöngyfűzés, makramézás és gyertyaöntés szakkörök közül választhattak az érdeklődési körüknek megfelelően. A szakköri alkalmak heti rendszerességgel kerültek megrendezésre.

A Nemzeti Művelődési Intézet oktató videóit és youtube videókat felhasználva készültek el a szebbnél szebb alkotások.

A szakköri tagok munkáját bemutató kiállítás nyílt 2023. június 12-én. Az érdeklődők megcsodálhatták a különböző nyakláncokat, karkötőket és fülbevalókat, mártott és öntött gyertyákat. Fonal és kenderzsinór felhasználásával különféle csomózási technikákat alkalmazva készültek lakásdekorációk és használati tárgyak. Nemezgyapjú, víz és némi szappan, valamint sok-sok türelem kellett a nemeztárgyak elkészítéséhez. A nemezélők kezei közül táskák, telefonszettek, különböző dísz tárgyak és tűnemezelt figurák kerültek ki.

Hersics Julianna szakkörvezető

Gasztrosarok

Július

Beköszöntött a nyár és vele együtt a gyümölcsszezon. Az epret követően a kertemben június közepe óta folyamatosan szüreteltem a málnát, szedermálnát és ribizlit. Önmagukban is nagy kedvenceim és süti-ben is inkább a gyümölcsöket részesítem előnyben. A krémes süti-kívül nagyon jól illenek például a fonott kalácsokhoz is. Pár évvel ezelőtt a cukrászoktatóm adta fel házi feladatnak az alábbi fonott kalács elkészítését. Maga a fonott kalács is nagy kedvencem, de gyümölcssel kiegészülve isteni finom reggeli vagy uzsonna válik belőle.

Íme a recept:

Illatos, édes fonat friss gyümölcssel

A tészta hozzávalói: 580 g liszt, 250 ml meleg tej, 10 g élesztő, 1 egész tojás, 100 g porcukor, 60 g lágy vaj, 1 felvert tojás a lekenéshez

A krém hozzávalói: 250 g mascarpone, 100 g cukor, 1 egész tojás, 1 evőkanál vaníliás pudingpor, 1 citrom reszelt héja, friss gyümölcs a tetejére

Elkészítés: Az élesztőt kevés langyos tejben egy csipet cukorral felfuttatjuk. A lisztet, tejet, a felfuttatott élesztőt, tojást, porcukrot tésztává dagasztjuk, végül a puha vaját is beledolgozzuk. Kb. 45-50 percet hagyjuk kelni. Kelesztés után 1 cm vastag kerek formára nyújtjuk. A tészta szélét kb. 4-5 cm szélességben ujjnyi vastagságban bevagdossuk. A bevagdossott csíkokat körben megfonjuk. 30 percet kelesztjük a tésztát. A krém hozzávalóit összekeverjük és a megkelt tészta közepére tesszük. 170 fokra előmelegített sütőben kb. 30 perc alatt készre sütjük. Ha kihűlt, friss gyümölcssel díszítjük.

Hersics Julianna

ZÖLDSAROK

Kedves Olvasó!

Igaz, hogy a műanyagmentes júliust üljük, de most inkább a **nyaralás** témát választottam. Viszont még most sem késő a műanyag nélküli mindennapokat kipróbálni. Egy kikötés van: most ne vásároljunk műanyag termékeket! Tehát, ha elmegyünk a boltba korzózni, viszünk vászonszatyrokat, és abba tesszük a friss zöldséget, gyümölcsöt. Reggel kulacsot veszünk magunkhoz, és újratöltjük egész nap, a fél literes petpalackokról most lemondunk. Vagyis minden műanyag terméknek megkeressük a fém, fa, üveg alternatíváját.

Most pedig következze a jól kiérdemelt pihenés. Itt a nyár, végre kizökkenünk a mókuskerékből, és indulhat a család nyaralni. Tudom, hogy ez az időszak ne arról szóljon, hogy klímaszorongás szöjje át az egészséget, de úgy gondolom, hogy kis odafigyeléssel sok teherrel mentesíthetjük a környezetünket. Most is a GreenDependent Intézet Kislábnym hírlevelét hívtam segítségül. A válogatásukból szemeztem hasznos tippet. Különböző tanulmányok szerint a nyaralások környezeti hatása, vagy ökolábnyma 5 főbb tényezőből tevődik össze:

1. Utazás: hová megyünk? A legjelentősebb hatás általában az utazáshoz kapcsolódik. Természetesen, minél messzebb utazunk, a hatás annál nagyobb. Jelentősen csökkenthetjük tehát a negatív hatást, ha lakóhelyünkhöz közel fekvő célpontokat választunk. (Én is mindig elgondolodom, hogy még a megyém nagy részét sem láttam, pedig gyönyörű.)

2. Hulladékok/szennyvíz keletkezése: hová kerülnek és mi lesz a sorsuk? A szálláshely kiválasztásakor kérdezzünk rá, van-e lehetőség szelektív hulladékgyűjtésre? Osztogatnak-e sok hulladékot termelő kozmetikumokat, ajándékokat? (Jó példa erre, a mini tusfürdő, mini sampon. Ezeket ne használjuk, ezzel is a „voksunkat” adjuk, hogy ezeket a termékeket nem kellene megvásárolni, legyártani.)

3. Étkezések: mit eszünk, azt hogyan termelték és hogyan került asztalunkra? Azt is érdemes megérdeklődni foglalatás előtt, hogy elsősorban helyi (bio) termékekből készítik-e az ételeket? Van-e lehetőség frissen tálalt ételek fogyasztására, vagy kötelező az előre csomagolt, eldobható tálalást választani?

4. A szálláshelyen hűtésre, fűtésre, világításra, stb. felhasznált energia. Fontos szempont, hogy a szálláshely energia-hatékony legyen, ahol pl. minden szobában külön szabályozható a fűtés/hűtés és a világítás; természetes úton lehessen szellőztetni és az is előny, ha megújuló energiát használnak.

5. Program: mit csinálunk nyaralásunk alatt? Ügyeljünk, hogy a választott programok ne veszélyeztessék, zavarják a helyi élővilágot és a közösség életét.

A következő ötletsorozat a mit ne tegyünk!-ről szól. Az utazásban többek között az a jó, hogy világot látunk – és az a kevésbé jó, hogy a felfedezni kívánt nagyvilágban többféle környezeti problémát okozunk azzal, hogy újra kelünk. Széndioxid-kibocsátás, az állatvilág kizsákmányolása, vízpazarlás, hulladéktermelés – csak egy pár a sok problémából, amihez akarva-akaratlan hozzájárulunk, ha utazunk.

Az alábbiakban kilenc olyan tippet olvashatunk, amely a legtöbb gondot okozó hibák elkerülését és utazásaink zöldítését segíti.

1. Mini kozmetikumok – A boltokban kapható apró samponok és krémek kényelmesebbek a csomagolás szempontjából, de gyorsan kifognak és szemétre kerülnek, jelentősen gyarapítva ezzel a hulladékok mennyiségét. A flakonok és tégelyek természetesen újrahasznosíthatóak lennének, de általában a kukában végzik, különösen azon pontjain a világnak, ahol az újrahasznosítás még nem elterjedt gyakorlat. Inkább keressünk otthon/vegyünk utazó flakonokat, amiket mindig újratölthetünk a kedvenc krémeinkkel.

2. Palackozott víz fogyasztása – Sok utazónak szóba sem jöhet a csapvíz fogyasztása, mert számos országban a teljesen szűretlen vagy a megszokottnál kevésbé tisztított víz komoly egészségügyi problémákat okozhat azoknál, akik más vízminőséghez vannak szokva. A palackozott víz fogyasztása azonban jelentős környezeti hatással bír. A palackok gyakran a lerakóban végző újrahasznosítás helyett, és ha egyszer lerakásra kerültek jó sokáig ott is maradnak, évszázadok alatt bomlanak csak le. Palackozott víz helyett vigyünk magunkkal hordozható szűrőt és újrahasználható palackot, így bárhova megyünk tiszta vizet tudunk inni.

3. Taxizás mindenhova – Nem kérdés, hogy a városokban a tömegközlekedés a legkörnyezetbarátabb, ha nem akarunk gyalogni. Egy ismeretlen helyen azonban könnyebb beugrani egy taxiba, mint próbálni eligazodni a tömegközlekedés rendszerében, különösen, ha épp most érkezünk meg a reptérre nagy csomagokkal. Ha viszont már szusszantunk egyet és kicsomagoltunk, ne sajnáljuk az időt, járjunk utána és taxizás helyett használjuk ki maximálisan a tömegközlekedés nyújtotta előnyöket. Nem csak zöldebbek leszünk így, de a helyiek életébe is belekóstolhatunk.

4. Ágyneműcsere a hotelben – Ha nem jelezük, hogy nem szeretnénk, a hotel lecsereéli az ágyneműnkét és törölközőnket minden áldott nap. Gondoljunk bele, hány szoba van egy átlagos szállodában, és hány szálloda a világon – elképesztő mennyiségű vízpazarlás, ha naponta kimosnak minden ágyneműt! Szerencsére sok hotel már változtatott a korábbi rendszeren és új rendet alakított ki a naponta keletkező szennyvesztés csökkentése érdekében. A töröl-

közőnket például nem viszik el kimosni, ha visszaakasztjuk a helyére, van, ahol pedig egy kártyát adnak, amit akkor kell kitenni, ha szeretnénk áthúztatni az ágyat. Ha nem vagyunk benne biztosak, hogy az adott szálláson mi a mosásra vonatkozó rend, kérdezzük meg a recepciót.

5. Papírtérképek – Oké, ez tényleg nehéz, mert sokan vagyunk, akik szeretik a jó térképet, és a jó térképekkel nincs is gond. De a turistáknak osztogatott, elnagyolt, szórólappnagságú, hirdetésekkel teli belváros térképek mind a kukában végzik. Ha van okostelefonunk, töltsünk le inkább olyan digitális térképet, ami internet hozzáférés nélkül is használható!

6. Kétes hírű állatkertek és aquaparkok – Vannak „rendes” állatkertek, például azok, amelyek menedéket nyújtanak és a túlélés lehetőségét biztosítják kihalófélben lévő fajoknak, és azon fáradoznak, hogy közelebb hozzák az állatvilág védelmének ügyét az emberekhez. De vannak olyan állatkertek is szép számmal, amelyek enyhén szólva kérdéses gyakorlattal üzemelnek, orvadászokkal fogatják be az állatokat és a fogságban kegyetlenül bánnak velük. Ne menjünk olyan állatkertbe, amely nem elkötelezett a vadvilág védelmére és a természeti értékek megőrzésére mellett, és amelyik nem bánik jól az állataival. Gyanús, ha engedik, hogy (begyógyászott) oroszánt és tigris simogassunk, elefánton lovagoljunk, betanított (szűk medencékben nyomorgó) kardszárnyú delfineket és delfineket nézzünk.

7. Szuvenírek – A szuvenírek jó dolgok – emlékeztetnek bennünket a rengeteg átéltelemre, és örömet szereznek a családnak, barátoknak. De a beszerzésükkor nem árt észnél lenni! Gyakran találkozhatunk ugyanis olyan emléktárgyakkal, amelyek értékesítése illegális, mert vagy régészeti leletnek minősülnek vagy veszélyeztetett állatfajok elpusztításával jár az alapanyaguk beszerzése (ld. elefántcsont, koral, állatbőrök és csontok). Sokaknak csábító a tudat, hogy olyan egzotikus tárgyat szereznek meg, amilyen otthon senkinek nincs. Ne vegyünk ilyesmit, mert amíg van kereslet, az orvadászok és tolvajok nem hagyják fel a természet fosztogatásával.

8. Utazási irodák – Ha szervezett útra megyünk, foglalás előtt nézzünk utána a szervezőknek! Tudják, mi fán terem a felelős turizmus? Alkalmazzák a gyakorlatban? Gondoskodnak róla, hogy a nyaralás során se a környezet, se a helyiek érdekei ne sérüljenek? A piacon rengeteg cég kínálja a legkülönbözőbb szolgáltatásokat a búvárkodástól a safariig, és könnyű az első szembejövő jó ajánlatnak elcsábulni. De ne feledjük, hogy sok utazási irodát inkább érdeklí a pénz, mint a tevékenysége környezeti és etikai hatása. Keressünk olyan céget, aki hozzánk hasonlóan felelős a témában!

9. Repülés – Senkinek nincs több hónapja arra, hogy repülő helyett hajóval vagy ne adj isten, vonattal tegyen meg több ezer kilométeres utakat, sokszor muszáj tehát repülni. De a légitözlekedés hatalmas mennyiségű széndioxid kibocsátásáért és

ezzel a klímaváltozásért is felelős. A kibocsátást nem tudjuk ugyan elkerülni, de lehetőségünk van részben semlegesíteni erre specializálódott szervezetek segítségével, akik kiszámolják a kibocsátásunkat, és dollárban megadják a kompenzáció értékét, amelyet ha befizetünk környezetvédelmi projekteket támogatunk. Vannak már olyan légitársaságok, akik partnerséget kötöttek kibocsátássemlegesítő szervezetekkel, így a légitársaságon keresztül közvetlenül is lehet rendezni az „ökotartozásunkat”.

Műanyagmentes július révén pedig nézzük a műanyagmentes nyaralást. Sokan vagyunk, akik igyekszünk otthon a minimumra csökkenteni a műanyaghasználatot, de utazáskor nehezebb elkerülni az egyszer használatos műanyagokat.

Az utazás és ismeretlen környezet eléggé megnehezíti a műanyagkerülő dolgát – sokkal kényelmesebb palackozott vizet inni, szupermarketben vásárolni és a keletkezett hulladékot a szelektív gyűjtőbe dobálni, mint megoldani a műanyagmentességet. Az alábbi tíz ötlet azoknak segít, akik nem a könnyebb utat választják.

1. Ne vegyünk az útra eldobható dolgokat

Az utazáshoz tervezett termékek – a környelmi szempontot szem előtt tartva – mind-mind eldobhatóak: borotvák, törülközők, mini palackokba csomagolt samponok és tusfürdők. A legtöbbjük azonban némi előrelátással könnyen elkerülhető: szerezzünk be fém borotvát, szilárd sampon (sampon szappant), és textil törülközőt.

2. Értsünk szót a helyiakkal

Mindig jól jön, ha legalább minimális szinten megtanuljuk a célország nyelvét. Könnyebben boldogulunk, beszélgetőtársaink értékeli a próbálkozásunkat, és műanyag-ügyben is előrébb jutunk egy pár lejegyzetelt kifejezéssel. Ha megvannak a legfontosabb kifejezések („Una cerveza por favor”), keressünk ki melléjük egy pár olyat is, hogy: „Köszönöm, nem kérek

szatyrot.”, „Nem kell szívószál.” és „Hol találok a legközelebbi szelektív hulladékgyűjtőt?”.

3. Járjunk utána az előírásoknak

Az utazásra készülődve nyilván nem a célország szabályainak olvasgatásával szeretnénk tölteni az időt, de ha kicsit átfutjuk, milyen hulladékkezelési és újrahasznosítási szabályok vannak érvényben az adott országban, jobban fel tudunk készülni a műanyagmentes utazási küldetés megvalósítására. Például Kenyában börtönbüntetésre vagy komoly bírságra számíthat, aki műanyag szatyrot gyárt, árul vagy használ, és Szingapúrban utcatakarításra fogják a szemetelőket, akiknek „Visszaeső szemetelő vagyok.” feliratú pólót kell a munka elvégzése közben viselniük. Minden ország, sőt minden város más. A helyi kormányzati honlapokon és utazási fórumokon hasznos információhoz juthatunk.

4. Számoljunk le a palackozott vízzel

A világon percenként egy millió műanyag palackot vásárolnak az emberek. A műanyag hulladék csökkentésének egyik legegyszerűbb módja, ha az utazásunk során nem veszünk palackozott vizet. Vigyünk tehát magunkkal (lehetőleg BPA-mentes) vizespalackot, és ha olyan helyre megyünk, ahol a csapvíz nem iható, a palackunk legyen minimum szénszűrővel ellátott.

5. Hosszú úton

Ha hosszabb útra indulunk, akár busszal, hajóval, vonattal vagy repülővel, biztos, hogy egy csomó műanyag „útítársunk” lesz, az eldobható poharaktól kezdve a polietilénbe csomagolt takaróig. Bár vannak már társaságok, akik tesznek lépéseket a probléma enyhítésére, részünkről jobban tesszük, ha előrelátóak vagyunk, és amiből lehet, sajátot viszünk a fedélzetre. Azaz csomagoljunk pl. otthon készített élelmet, és szóljunk a közlekedési társaságnak, hogy nem tartunk igényt az általuk kínált ellátásra. Legyen nálunk evőeszköz, fülhallgató, vizes palack, takaró és párna, és

kedvesen utasítsuk vissza, ha bármelyikből adni szeretnének.

6. Ne feledjük a textilszatyrot

Egyértelműnek tűnhet, de ez tényleg kötelező. Sose tudhatjuk, mikor bukkanunk egy izgalmas piacra, vagy mikor kerekedik kedvünk a nálunk lévő szatyorba hulladékot gyűjteni. Nem csak azért jó a plusz szatyor, mert nem kell műanyagot vennünk minden vásárláskor, hanem azért is, mert vannak országok, ahol nem adnak egyszer használatos bevásárlótáskát.

7. Kerüljük a szupermarketet

Amikor az ember a látnivalókkal akar leginkább foglalkozni, és nem a boltba járással, könnyen elcsúbul, és letudja a bevásárlást a legközelebbi szupermarketben. De ha csökkenteni szeretnénk a műanyaghulladékunkat, egyéb alternatívák után kell néznünk. Ha a helyi kézműves piacon, utcai árusoknál és kicsi független üzletekben vásárolunk, jobban megismerjük az adott ország kultúráját, és a helyi gazdaságot is támogatjuk.

8. Készítsünk harapnivalót

Az új helyek felfedezése közben gyakran megéhezik az ember, de elég nehéz úgy egy-egy gyors étkezést lebonyolítani, hogy ne találkozzunk műanyag csomagolással. Ha konyha is van a szállásunkon, tervezzük előre, és csináljunk a felfedezés napokra nagyobb adag harapnivalót nyers alapanyagokból. Ha hazai ételt készítünk, osszuk meg útítársainkkal és a helyiakkal, garantáltan közelebb hozza egymáshoz a társaságot.

9. Csak a fotóinkat hozzuk magunkkal, és lábnyomon kívül ne hagyjunk hátra semmit

A fenti tippek betartása ellenére is elkerülhetetlen, hogy valamennyi műanyag ne kerüljön az utunkba. Ha nem tudjuk újrahasznosításra leadni, vigyük haza a poggyászközpontba, és vigyük a megfelelő gyűjtőhelyre otthon. Ha a bőröndünk szeméttel lesz tele, legalább nem veszünk az utolsó pillanatban felesleges ajándékokat.

10. Alkossunk valamit a hulladékból, amit elajándékozunk

Egy másik lehetőség, hogy valami újat, hasznosat vagy szépet alkotunk a nálunk maradt hulladékból: kartondobozból állatfigurát a gyerekeknek, műanyag palackból növénytartót helyi ismerőseinknek, de a gyakorlottabbak akár táskát, kosarat vagy szőnyeget is készíthetnek a műanyag csomagolásból vagdalt csíkokból.

Bízom benne, hogy ebből a „millió” pontból egy-két dolgot megfogadunk, alkalmazunk mind nyaraláskor, mind a minden napjainkban.

Kívánok minden környezetbarát Olvasónak nagyon szép nyarat és jó pihenést! Természetesen köszöni a Föld!

Körtés Kinga

Vak Bottyán Általános Iskola és Gimnázium Simontornya - 8.a

2015

2023

Horváth András, Dóczykné Kalász Andrea, Pál Anikó, Máté Imre, Kossa Istvánné, Szabófi József, Szabófi Irénke, Lőrinczi Károly, Kovács Leanne, Árvai-Schuster Katalin, Kovács Csabór, Zsigmond Teréz Judit, Geruss Orsolya, Encsei József, Csapó Kamilla

Menyhártiné Szűcs Irénke, Farkas Rita Krisztina, Borsos Viktória

Csajági Norbert, Asztalos Adrienn, Deli Dorina, Bencze Botond Balázs, Abahai Valentin, Menyhártiné Szűcs Irénke osztályfőnök, Empinger Flóra, Molnár Bence József, Kalona Vanda Mia, Németh Kamilla Nóra, Kollár Olivér Erik

Németh Viktória, Rohn Ákos, Andrásy Zoltán, Abahai Valentin, Borsos Viktória Ágnes, Nyári Katalin Ágnes, Pék Antónia Orsolya, Závodi Balázs, Mészáros Bence, Horváth Tamás Tibor, Kővári Levente, Simon Kira

W E I F O R D S T I L I O

VAK BOTTYÁN
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
SIMONTORNYA

2015-2023
8.B

Pál Anikó, Ferenczi Gerőné, Zsuffeneczki Nagy Piroska, Horváth Fanni, Máté Imre, Horváth-Bárány Irénke, Farkas Rita Krisztina, Geruss Orsolya, Empinger Ágnes, Németh Klára, Nagyné Rácz Éva, Salamon Andriásk Berni, Zsigmond Teréz Judit, Encsei József, Vinczeller Anikó

Ácsné Bőrös Brigitta, Dóczykné Kalász Andrea, Szabófi Leanne, Kossa Istvánné, Árvai-Schuster Katalin, Szabófi József, Csapó Dóra, Lőrinczi Károly, Csapó Kamilla, Boros Eszter

Strigencz Botond, Kőműves Maja Anikó, Sós Lilla Dominika, Sóske Bence, Szendrői Erik Tibor, Sós Bianka, Horváth Barbara, Szendrői Márk

Csikó Alexandra, Fung Áron Márk, Tauber Győző, Pálkás Szófia, Kocsárdi Mirella Ramóna, Balassa Zita, Nagy Andor, Uzsák István Gyula, Csapó Szabolcs Flórián, Borbás Hanna

W E I F O R D S T I L I O